

Memo

Datum:
03 april 2020

Onderwerp: Raadsinformatiebrief COVID-19 d.d. 03-04-2020

Ter attentie van: Gemeenteraad

Afzender: College

In de persconferentie van 31 maart 2020 heeft het kabinet de maatregelen verlengd tot en met 28 april as. Ook heeft minister-president Rutte geadviseerd om nog geen plannen te maken voor de meivakantie.

Er is sprake van een afvlakking van het aantal COVID-19-patiënten in het ziekenhuis. Maar wat betekent dat? Het aantal nieuwe patiënten neemt namelijk nog dagelijks toe. Maar de snelle toename neemt af en dat is goed nieuws. Zonder de maatregelen zou het aantal patiënten naar verwachting veel harder stijgen. De [animatie van het RIVM](#) over afvlakking van de stijging, brengt dit goed in beeld. We zijn er nog niet, gaf ook minister-president Rutte aan tijdens de persconferentie. De komende weken wordt duidelijk hoe verlenging van de maatregelen bijdraagt aan het verder afvlakken van de stijging van het aantal nieuwe corona patiënten.

Samen met onze partners in de veiligheidsregio Gelderland Midden zetten we ons optimaal in om in deze crisissituatie onze verantwoordelijkheid te dragen.

Lokale bijzonderheden

Noodopvang van kinderen

Alle 'kwetsbare' kinderen en hun ouders zijn benaderd door gesprekvoerders. Daarnaast bellen veel scholen wekelijks met de ouders, kwetsbare ouders worden zo nodig vaker gebeld. De aantallen kinderen dat gebruik maakt van noodhulp zijn flink opgelopen:

- Doelgroep 1 (kinderen van ouders met een cruciaal beroep): 200
- Doelgroep 2 (kwetsbare kinderen, waaronder kinderen die thuis geen veilige basis hebben): 114

Er zijn op dit moment nog geen cijfers over het aantal kinderen dat gebruik maakt van extra jeugdhulp.

Noodverordening

De nieuwe noodverordening is van kracht geworden op vrijdag 27 maart 2020. Hiermee geldt voor het hele grondgebied van de gemeente een samscholingsverbod (voor 3 of meer personen bij elkaar).

Recreatieterreinen mogen niet open blijven als kampeerders gebruik moeten maken van gemeenschappelijke toilet-, was- en douchevoorzieningen. Kampeerveldjes moeten daarom door de beheerder zijn afgesloten. De sluiting geldt niet voor vakantiehuisjes die zelfvoorzienend zijn. Vanmiddag heeft de VGGM besloten dat in de noodverordening ook wordt opgenomen, dat het verboden is in auto's en caravans op parkeerplaatsen samen te scholen. Dit is van belang, omdat we hiertegen in de afgelopen week niet konden optreden.

Handhaving

Drie toezichthouders van de OddV zijn aangewezen als toezichthouder Handhaving Noodverordening, maar kunnen zelf geen bekeuringen uitdelen. Zij werken samen met de BOA's in groepen van twee: één boa en één handhaver. Er wordt intensief gecontroleerd op de handhaving van de maatregelen op weekmarkten, campings, recreatiegebieden en andere plekken waar veel mensen komen.

Extra maatregelen en communicatie

Met het oog op het mooie weer komend weekend worden op een aantal grote speelplekken extra borden geplaatst met de waarschuwing om 1,5 meter afstand te houden. Daarnaast worden voetgangers bij klompenpaden erop geattendeerd dat zij niet op een veilige manier elkaar kunnen passeren. In de communicatie wordt extra gewaarschuwd om ook bij mooi weer afstand te houden en ook om aandacht te blijven houden voor elkaar. Vandaag is er een nieuw filmpje geplaatst op de website met een nieuwe oproep. In de social media worden dit weekend meerdere oproepen gedaan om zoveel mogelijk thuis te blijven.

Regionale ontwikkelingen

Beeld geneeskundige zorg in de regio

Opdracht Minister Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) aan Directeuren Publieke Gezondheid (DPG)

Op 31-3-2020 heeft de minister van VWS de brief "regionale aanpak voor zorg aan kwetsbare patiënten i.v.m. COVID-19" gestuurd aan de Directeuren publieke gezondheid. Er wordt gevraagd om een gecoördineerde aanpak in onze regio onder regie van de DPG. De uitvoering van activiteiten zullen, overeenkomstig met de taak van de GHOR (coördinatie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises) zorgvuldig afgestemd moeten worden met de voorzitter Veiligheidsregio. De opdrachtstelling ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Kom tot samenwerking in een structuur; ga bij voorkeur uit van bestaande structuren
- Richt (bij voorkeur op basis van scenario's) cohorten (het bieden van cohortverpleging) en coronacentra (het realiseren van (tijdelijke) zorglocaties in op basis van verwachting;
- Organiseer een centraal coördinatiepunt, voor toeleiding naar de juiste zorg op de juiste plek.
- Organiseer actueel inzicht in de regio in beschikbare en bezette plekken in de regio. Maak afspraken met zorgkantoren, zorgverzekeraars over financiering van de maatregelen;
- Maak afspraken over ondersteuning tussen DPG, ROAZ en LCPS;
- Partijen aanspreken op de regionale samenwerking bij stagnatie;
- Rapporteren over voortgang dan wel gebrek ten behoeve van landelijke monitoring.

Informeert over de vorderingen van de werkzaamheden de minister VWS via de voorzitter van de veiligheidsregio.

Deze opdrachtstelling richt zich op: verpleeg-/verzorgingshuizen, thuiszorg, gehandicaptenzorg, GGZ-instellingen, huisartsen en ziekenhuizen. De taakstelling vanuit de minister aan de DPG is gericht om de uitstroom van ziekenhuizen en instroom vanuit huisartsen te organiseren. Dit geldt voor patiënten die niet langer in het ziekenhuis hoeven te verblijven, maar nog niet naar huis kunnen en voor patiënten die niet langer thuis kunnen blijven, maar niet naar het ziekenhuis kunnen.

De GHOR is een netwerkorganisatie hetgeen betekent dat met alle genoemde sectoren al vanaf het begin van de crisis contact en samenwerking is. In de afgelopen periode heeft de GHOR, conform haar taakstelling, al een groot deel van deze taken uitgevoerd.

Ziekenhuizen/huisartsen

Dagelijks vindt er monitoring plaats rondom de actuele capaciteit van ziekenhuizen en huisartsen. De patiëntenstromen van ziekenhuizen wordt gecoördineerd door het Landelijke Centrum Patiëntstromen (LCPS) vanuit het Erasmus Ziekenhuis Rotterdam. Actuele informatie over beschikbare ziekenhuis capaciteit (IC- en klinische bedden) wordt door de ziekenhuizen rechtstreeks met het LCPS afgestemd ten behoeve van het spreiden van patiënten. De GHOR ontvangt dagelijks een overzicht van deze capaciteitsgegevens. Daarnaast is er nauw contact met de ziekenhuizen en huisartsen voor o.a. inventariseren van PBM en bijstandsverzoeken richting defensie.

De druk op de ziekenhuizen in onze regio blijft groot als gevolg van het toenemende aantal patiënten.

Verpleeg-/verzorgingsinstellingen & thuiszorg

Samen met alle grote zorginstellingen die verpleegzorg leveren is in de afgelopen weken gekeken op welke manier patiënten, vanuit ziekenhuizen of ingestuurd door huisartsen, in bestaande instellingen kunnen worden opgenomen. Zowel de GHOR als de zorginstellingen streven er naar om deze zorg via bestaande structuren en binnen bestaande zorginstellingen te kunnen bieden. Dit is voor de patiënt het meest prettig en op die manier hoeven er weinig aanvullende maatregelen gemaakt te worden. De maatregelen die zijn getroffen voor verpleegzorg zijn:

- 2 coördinatiepunten Oost en West zijn ingericht binnen de VVT instellingen om doorstroom niet besmette COVID en besmette COVID ziekenhuis en huisarts soepeler te laten verlopen.
- Niet besmette patiënten worden conform de reguliere werkwijze geplaatst binnen de verpleeghuizen. Door de coördinatiepunten zijn de achterstanden weggewerkt.
- Cohort verpleegafdelingen bij bestaande verpleeghuizen in Oost en West zijn ingericht. Er is extra capaciteit gecreëerd. 65 plekken zijn gereed en er is uitbreiding mogelijk tot 115 plekken. Tot op heden is 1 plek bezet binnen deze extra capaciteit.
 - o Operationeel zijn
 - De locatie Vilente Mooi-Land te Doorwerth (1 persoon geplaatst)
 - Revalidatie Pleyade te Arnhem
 - DrieGastHuizenGroep Heijendaal te Arnhem.

- o Uit te breiden met
 - Een locatie van Zinzia in Renkum en Wageningen
- Er heeft voorbereiding plaatsgevonden voor het inrichten van zorghotels / locaties. Er zijn in de regio 2 locaties geïnterviewd. Opties ter voorbereiding: bio kinderrevalidatie Arnhem & Valkenberg Rheden.

Voor deze laatste optie geldt dat er nog nadere afspraken omtrent financiering, middelen en personeel gemaakt moeten worden. Dit zal voorbereid gaan worden. Hiermee kunnen we op korte termijn 70 bedden realiseren en op iets langer (>2 weken) termijn 205 bedden.

Gewijzigd testbeleid voor zorgpersoneel

De testcapaciteit voor COVID-19 tests wordt vanaf 6 april in heel Nederland sterk uitgebreid. Het nieuwe testbeleid betekent dat alle zorgmedewerkers met patiëntencontact worden getest als ze klachten hebben.

De VGGM richt een teststraat in in het supportershome van Vitesse bij het Gelredome in Arnhem. Hier kunnen volgende week de eerste zorgprofessionals worden getest op corona.

Gehandicaptenzorg

Voor wat betreft de gehandicaptenzorg blijkt uit de monitoring dat er op dit moment ook daar binnen instellingen cohorten worden ingericht. Dit betekent dat ook voor deze doelgroep vooralsnog geen extra noodlocaties georganiseerd hoeven te worden.

GGZ

Het beeld binnen deze instellingen is nog niet compleet. Inventarisatie is op dit moment gaande.

In onze regio wordt dus niet gekozen voor oplossingen in sport-/evenementenhallen of hotels, omdat de voorkeur uitgaat naar het oplossingen binnen bestaande zorginstellingen. Er wordt dus minstens zoveel zorgcapaciteit georganiseerd maar gedifferentieerd over een groot aantal instellingen.

Psychosociale Hulp

In deze tijd van crisis wordt er veel gevraagd van de burgers. Daar waar normaliter mensen kunnen terugvallen op reguliere (laagdrempelige) zorg of sociale vangnetten lijkt dit nu door de coronamaatregelen verder weg dan ooit. Het is belangrijk dat burgers, al dan niet op afstand, ook tijdens deze crisis laagdrempelig psychosociale hulp kunnen ontvangen. De GHOR is bezig met het opstellen van een plan om psychosociale hulpverlening in te zetten tijdens de crisis voor al onze burgers. Ook hierbij zal gekeken worden om aan te sluiten bij reguliere zorgnetwerken en –organisaties. Daarnaast is er nauwe afstemming met de epidemiologen van de GGD om ook te kijken naar de gezondheidseffecten van deze crisis op langere termijn.

PBM

Opnieuw is er een dreigend tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM). Afgelopen weekend is er helaas geconstateerd dat een partij mondkapjes niet voldeed aan de gestelde normen. De consequenties hiervan zijn dat nieuwe leveringen op het landelijk distributiecentrum nu langer vastgehouden worden omdat ze eerst gekeurd worden. De doorstroom naar de regionale distributiecentra loopt hierdoor vertraging op, waardoor er nieuwe tekorten ontstaan. Daarnaast ontstaat er nu ook een tekort aan schorten. Aanvullend daarop zien wij dat de vraag naar PBM verbreed over de zorgsector, dus naast tekorten in ziekenhuizen, huisartsen, GGD en ambulancedienst is er

ook tekort aan deze middelen in de sectoren verpleeg-/verzorgingshuizen, thuiszorg, gehandicaptenzorg, GGZ etcetra. Juist die sectoren waar, zoals hiervoor beschreven, nu ook een taak ligt om COVID-19 patiënten op te vangen en te verzorgen.

Er is aangegeven door minister De Jonge dat het testbeleid wordt verbreed en dat er meer zorgverleners in aanmerking komen voor het testen. De GGD is zich op dit moment aan het voorbereiden wat dit betekent en op welke wijze conform landelijke kaders hier richting aan gegeven kan worden. Er is nog onvoldoende helder over wie hiervoor in aanmerking komt, hoe dit logistiek te organiseren is en op een correcte manier afgehandeld kan worden. Toewerken naar landelijk beleid zal in fases verlopen. De GGD wordt op dit moment overspoeld met vragen van allerlei zorginstellingen over dit landelijk beleid.

Informatiepositie

Juist door de vele betrokken partijen in het zorgveld is het van belang om alle informatie te stroomlijnen en centraal te bundelen. Dit is van belang voor alle partijen in het zorgveld, maar ook om input te kunnen geven aan de landelijke monitoring en een terugkoppeling te geven aan de minister VWS over de vorderingen van de werkzaamheden. De GHOR gaat verder werken aan het versterken van deze informatiepositie.

Monitoring en duiding COVID-19 Regio Gelderland-Midden

In heel Nederland zijn tot 1 april 13.614 mensen positief getest op COVID-19. In de regio Gelderland-Midden telden we er tot dezelfde dag in totaal 488. Van belang is om op te merken dat het werkelijke aantal besmettingen substantieel hoger ligt. Niet iedereen met een mogelijke besmetting wordt getest. Het huidige testbeleid is gericht op personen met een risico op een ernstig ziektebeloop en zorgverleners. Hierdoor zal het aandeel in het ziekenhuis opgenomen en overleden patiënten nu hoger dan in het begin van de epidemie.

Inmiddels heeft de epidemie aan 1.173 mensen in Nederland het leven gekost. Hiervan waren 36 mensen afkomstig uit Gelderland-Midden. Ook voor de sterftecijfers geldt dat deze niet volledig zijn; alleen de overledenen die positief getest werden zijn in deze telling meegenomen. De leeftijdsverdeling van de overledenen komt overeen met het landelijke beeld.

Het RIVM gebruikt sinds 31 maart de ziekenhuisopnames per gemeente als belangrijkste indicator om het verloop van de verspreiding te laten zien. In Nederland zijn tot nu toe 5.159 personen opgenomen (geweest) in het ziekenhuis. 1.485 personen zijn opgenomen (geweest) op een IC. In Gelderland-Midden zijn 201 personen opgenomen (geweest) in het ziekenhuis. Ook hierbij moet worden opgemerkt dat dit gaat om personen die positief getest zijn. Het aantal opnames neemt in onze regio, net als in heel Gelderland, nog toe. Het aantal cumuleert omdat de ligduur, vooral op de IC, lang is. Ruim een kwart van de mensen die opgenomen worden, komt daar terecht.

Voor de regio Gelderland-Midden in totaal kun je zeggen dat we op alle indicatoren (besmettingen, sterfte, opnames) rond het gemiddelde zitten van heel Nederland, dus tussen de hoge cijfers in Brabant en de lagere cijfers in het Noorden in. In de gemeente Overbetuwe zijn echter, zoals bekend, relatief meer besmettingen dan in de rest van de regio. We hebben hier, buiten de geografische ligging, nog geen verklaring voor, maar het heeft onze aandacht. Epidemiologie en infectieziektebestrijding GGD Gelderland-Midden

Openbare orde en veiligheid

Het algemene beeld in het hele district nog steeds rustig, er zijn geen grote openbare orde incidenten. De afgelopen 24 uur zijn er processen-verbaal geschreven voor samenscholing jeugd in een auto
Er is een lichte toename in meldingen geluidsoverlast, waarvan het merendeel afkomstig van woningen met kamerbewoning. Verder zijn er nog enkele meldingen van jeugdoverlast/samenscholen en het gebruik van lachgas

Brandweer

Alle diensten en posten zijn onveranderd inzetbaar. Tot vandaag zijn er 8 COVID-19 gerelateerde inzetten met volledige bescherming in de regio geweest
Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft besloten om de maandelijkse test van het sirenenetwerk op maandag 6 april om 12:00 uur gewoon doorgang te laten vinden.

Nieuwe Noodverordening

De noodverordening is van kracht gegaan miv 27 maart 2020. Tevens is er op maandag 31 maart 2020 een handhavingskader vastgesteld. Om te monitoren of de handhaving door politie en gemeenten ondersteuning of bijsturing behoeft, wordt structureel in kaart gebracht hoe de handhaving van de noodverordening door politie en gemeente verloopt.

Landelijke ontwikkelingen

Stand van zaken RIVM per 01-04-2020, 16.04 uur (rivm.nl)

Het totaal aantal positief geteste patiënten: 13.614 (+1.019)

Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis: 5.159 (+447)

Het totaal aantal gemelde overleden patiënten: 1.173 (+134)

Tot nu toe zijn er twee sterfgevallen gemeld van personen jonger dan 50 jaar, beide met ernstige onderliggende gezondheidsproblemen.

De aantallen gemelde ziekenhuisopnames en meldingen van overlijden zijn vandaag lager dan gisteren. Het is belangrijk om te weten dat het aantal meldingen per dag niet het werkelijke aantal sterfgevallen of ziekenhuisopnames van de afgelopen dag is. Dit komt omdat er een vertraging zit tussen het moment van overlijden en ziekenhuisopname en de rapportage hiervan aan de GGD'en.

De eerste effecten van de maatregelen lijken zichtbaar te worden. Het aantal in het ziekenhuis opgenomen patiënten en het aantal gemelde overledenen in Nederland neemt minder snel toe dan je zonder maatregelen zou verwachten.

De trends in de opnames per provincie zijn onveranderd ten opzichte van gisteren. Noord-Brabant lijkt over de piek van het aantal nieuwe ziekenhuisopnames heen te zijn. In Zuid-Holland, Noord-Holland, Gelderland en Limburg is dit nog niet zichtbaar. In de provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Flevoland en Zeeland is het aantal ziekenhuisopnames stabiel laag.

RIVM rapporteert op gemeenteniveau.

De [Coronavirus kaart van het RIVM](#) is vanaf 1 april gewijzigd. Op deze kaart staan vanaf heden de ziekenhuisopnamen per gemeente (en dus niet meer het aantal positief geteste personen). De kaart laat de woonplaats van de patiënten zien.

Dienst Justitiële Inrichtingen verlengt corona maatregelen t/m 28 april

In navolging van de dinsdag aangekondigde maatregelen van het kabinet verlengt de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) de eerder genomen maatregelen in gevangenissen, Forensische Zorg en justitiële jeugdinrichtingen tot en met 28 april. Het gaat hierbij onder anderen om opschorting van bezoek en verlof in het gevangeniswezen en Forensische Zorg, en vermindering van het aantal vervoersbewegingen naar rechtbanken. Daarnaast zal het beleid rondom bezoek in justitiële jeugdinrichtingen worden aangescherpt om verspreiding van het Corona virus te voorkomen. Dat betekent dat ook jeugdigen per 1 april geen bezoek meer mogen ontvangen.

Inwerkingtreding Omgevingswet vraagt extra tijd

De invoering van de Omgevingswet kost meer tijd dan verwacht. Dat schrijft minister Stientje van Veldhoven voor Milieu en Wonen aan de Eerste en Tweede Kamer. In de brief staat dat de inwerkingtreding de Omgevingswet is uitgesteld. Er is nog geen nieuwe invoeringsdatum bekend.

Informatie en communicatie

Vanuit de regionale crisisorganisatie krijg ik als burgemeester regelmatig updates over de actuele ontwikkelingen en maatregelen die noodzakelijk zijn. Algemene publiekscommunicatie verloopt via de eigen gemeenten ondersteund door het Gemeentelijk Knooppunt Corona. Voor vragen kunt u via de reguliere werkwijze bij uw griffier terecht.

Met vriendelijke groet,

dr. J.W.A. van Dijk
burgemeester

Informatiebronnen

Via onderstaande links kunt u op de hoogte blijven van de meest actuele informatie:

<https://vng.nl/nieuws>

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel>

<https://www.rivm.nl/nieuws/actuele-informatie-over-coronavirus>